

Finansklagenemnda Person

Avgjørelse FinKN-2017-783

13.12.2017

Lloyds of London (Matrix Insurance AS)

Yrkesskade/yrkessykdom - Yrkesskadeforsikringsloven (YFL)

Påkjørrelse - ærend for arbeidsgiver på vei hjem – i arbeid? - Yfl. § 10.

På vei hjem fra et arbeidssted fikk en av forsikredes medpassasjere telefon fra arbeidsformannen, som ba ham ta en omvei for å hente utstyr og bagasje for et par kollegaer. Forsikrede ble da påkjørt. Twist om forsikrede var i arbeid på arbeidsstedet i arbeidstiden, jf. yfl. § 10. Etter en konkret vurdering av sakens opplysninger konkluderte nemnda med at bedriftsvilkårene måtte anses å være oppfylt i den foreliggende sak. Forsikrede ble gitt medhold.

Saksfremstilling

Forsikrede (f. 1978 overflatebehandler) ble påkjørt 27.12.16. Det fremgår av politidokumentene at hendelsen skjedde kl. 18.25. Hendelsen beskrives slik:

Mistenkte kjørte nordover retning B på H.vegen. Tre rumenere gikk langs veibanen bærende på noen koffert. Mistenkte sneiet da bakerste person med bilen, slik at denne personen ble slengt ut i grøften. Han klaget på smerter i hofte og skulder. Bilen fikk knust høyre speil, lykt og skade på front skjerm.

Påkjørrelsen medførte bekkenfraktur.

Forsikrede meldte skaden 10.3.17. Vedlagt brevet lå en uoffisiell oversettelse av forsikredes forklaring:

Den 27.12.2016 jobbet jeg på en annen byggeplass enn den vi pleier å jobbe på, i A ... Vi ble ringt og fikk beskjed om ikke å gå direkte til M (hvor vi pleier å bo), men først gå til B (der det er en annen byggeplass som firmaet eier, og hvor vi jobber noen ganger). Der (på M) skulle vi bare hente noe bagasje til andre rumenske kollegaer som nettopp hadde kommet fra Romania. Det å plukke opp bagasje fra en byggeplass til en annen byggeplass er noe helt vanlig. Vi lar bagasjen ligge igjen på en av byggeplassene hver gang vi reiser tilbake til Romania slik at vi ikke trenger å bære den med oss fram og tilbake.

Så ankom vi i B. Vi hadde parkert bilen på en bensinstasjon, 20-30 meter fra det stedet hvor vi skulle plukke opp bagasjen. ... Jeg hadde bare to skritt igjen til parkeringsplassen da det skjedde. Jeg vet ikke hvordan, men plutselig var jeg med blikket opp mot beina mine som var i lufta, med bare en sko på. ... Jeg (lå) der til politiets ankomst. Damen har ringt noen som kom veldig fort, samtidig med politiet kom en av sjefene mine også. ...

Selskapet ringte arbeidsgiver 24.3.17, og avslo deretter kravet fordi forsikrede ikke var i arbeid på arbeidsstedet i arbeidstiden da ulykken skjedde.

Vedlagt klage til selskapet lå uoffisielle oversettelser av en ny forklaring fra forsikrede og forklaringer fra de to arbeidskameratene:

Morningen den 27.12.2016, reiste vi fra M (etter vi validerte jobbkortet) til A. Rundt kl. 14:00 dro vi fra arbeidsplassen til M. På vei til M fikk vi telefon om at vi må innom B for å hente bagasjen til noen kollegaer som skulle ankomme samme dag i Norge fra Romania. Bagasjen vi skulle hente inneholdt blant annet arbeidsklær og andre utstyr som ikke er mulig å bli tatt med hver gang vi reise til Romania. Periodene der hvor vi jobbet var 1 måned/ 1 måned og en halv med 3 uker eller 4 hjemme i R. Det er derfor bagasjen med

utstyr ble alltid liggende igjen på byggeplassen hvor vi jobbet sist, med risiko at vi ikke skulle tilbake til samme byggeplass neste gang vi skulle til Norge.

... Vi ankom B ca. kl. 18:00, der hentet vi bagasjen til kollegaene. (...)

I forklaringen til I. heter det blant annet:

Rundt kl. 16:00 ble vi sendt til B for å hente bagasjen til andre kollegaer. Vi ankom bensinstasjonen - hvor vi pleide å oppbevare jobbutstyret - kl. 17:00, vi parkerte bilen ca. 10 meter fra garasjen hvor vi skulle hente bagasjen. ... Vi hentet bagasjen og i det vi gikk tilbake til bilen, min kollega, ... ble truffet av en bil bakfra. (...) Vi ringte politiet og sjefen med en gang. (...). Alt dette har skjedd i arbeidstiden mens vi utførte arbeid for vår arbeidsgiver.

Og i forklaringen til M.:

... Etter vi ble ferdig med jobben i A, kjørte vi rundt kl. 14:00 mot M. I mellomtiden fikk vi beskjed om at vi må kjøre innom B for å hente arbeidsklærne til noen kollegaer og ta de med oss til M.

Når vi ankom B rundt kl. 17:00 vi parkerte bilen nær garasjen hvor vi skulle plukke opp bagasjen. Vi måtte parkere på parkeringsplassen til en bensinstasjon som var ca. 10-15 meter fra garasjen hvor vi skulle hente tingene. ... Vi gikk mot garasjen, hentet bagasjen og skulle bare gå tilbake til bilen på akkurat samme vei tilbake. Vi gikk én og én. ... ble truffet av en bil som kom bakfra. ... Rett etter ulykken skjedde ringte vi sjefen som kom samtidig med politiet.

Nav godkjente hendelsen som yrkesskade 5.7.17.

Personalansvarlig hos arbeidsgiver opplyste 12.7.17 at forsikrede 27.12.2016 har 10 timer, "men jeg har fått vite at han slutta tidligere, rundt kl. 14:00. Stemplet inn manuelt pga. betaling av kjøring". Samme dag opplyste selskapets styreleder:

Dem jobber 54 timers uke og har normal arbeidstid til 18.00 så da har han vel fått betalt til da.

Bilen som dem kjørte eies av P.C. så dem får ikke km. godtgjørelse når dem kjører firmabil.

Det var ingen i bilen som eide utstyret dem hentet men en kollega som var på lokasjonen den skulle til.

Om dem ikke har tatt med seg personlig verneutstyr med hjem må det ligge på den lokasjonen dem var på før dem reiste på fri er dem som ikke har med utstyret selv ansvarlig til å skaffe dette, i dette tilfellet vil jeg tro at guttene som kjørte bilen ble spurt om å kjøre innom B fordi dem kjørte samme vei for å ta dette med til en kollega. (bare en omvei på 10 min)

M.M. er formann og tar gjerne kontakt for ansatte for å hjelpe til med sånne saker.

Det er snakk om en liten bag med maske, vernesko og hjelm.

På de fleste plasser har vi egne stemplingsur, i noen tilfeller hvor det er arbeid utenfor lokasjonen legger formann inn timer i systemet manuelt. I dette tilfellet har formann lagt inn timer til 18.00 som er normal arbeidstid iht. kontrakten på denne dagen.

Forsikrede uttalte 25.9.17 blant annet:

Jeg gjentar det at dette har vært en "omvei" som har blitt gjort over flere år og ikke noe som har skjedd en gang, denne gangen.

Når de ble ansatt så skulle de ikke ha fått lov å beholde arbeidsutstyr i garderoben på arbeidsplassen.

Arbeidstakerne skulle ha blitt tvunget til å ta arbeidsutstyret med seg hjem.

Men nettopp fordi de har fått lov, over en lengre periode, å ta en slik omvei så var det logisk å gjøre det samme denne gangen også. Spesielt når de fikk klar beskjed fra formannen.

Forsikrede har i det vesentlige anført at han var i arbeid på arbeidsstedet i arbeidstiden, jf. yfl. § 10. Skaden skjedde da han skulle hente arbeidsutstyr for sine kolleger. Det var formannen som ba om at han og hans kolleger hentet utstyret, og formannen har instruksjonsmyndighet over dem. De oppfattet det således som et arbeidsoppdrag. Registrert timeføring viser at han oppfattet reisen til B som arbeid. Det må anses utelukkende å være i arbeidsgivers interesse at de tre hentet

utstyret på veien tilbake. Ellers hadde de aktuelle arbeiderne måttet reise den lange veien til B for å hente utstyret før de kunne begynne å arbeide.

Selskapet har i det vesentlige anført at bedriftsvilkårene i yfl. § 10 ikke er oppfylt. Vilkårene er kumulative. Hendelsen skjedde etter arbeidsdagens slutt, jf. tidspunktet som fremkommer i politidokumentene, og at de ikke mottar lønn etter kl. 18.00. For så vidt gjelder vilkåret "arbeidssted", er hovedregelen at yrkesskadeforsikringen kun dekker arbeid som utføres på bedriftens geografisk avgrensede område. Reise til og fra arbeid faller utenfor. Dette følger av lovens formål, som er å gi kompensasjon for den særlige risiko som antas å følge av det arbeidet man utfører. Hovedregelen er godt forankret i praksis, jf. Rt. 2000 s. 220, Rt. 2000 s. 1028, Rt. 2004 s. 487 og TRR 2010–1955. Når det gjelder vilkåret "i arbeid" er skaden i seg selv ikke et utslag av den særskilte risiko skadelidtes arbeid fører med seg, men en trafikkulykke. Hentingens fremstår som en vennetjeneste for kollegene. Reisen til B medfører en omvei på 10-20 minutter, med kun et lite stopp på en reisevei som allikevel tar over 4 timer. Selskapet er ikke bundet av Navs vurderinger og avgjørelser.

Finansklagenemnda Persons begrunnelse

Det er uomtvistet at forsikrede har vært utsatt for en skade, og at han har krav på erstatning etter bilansvarsloven. Spørsmålet i saken er om skaden er en yrkesskade etter de såkalte bedriftsvilkårene i yfl. § 10, jf. folketrygdloven § 13-3. Etter § 10 dekker yrkesskadeforsikringen, med de unntak som følger av § 11, skader/sykdommer som arbeidstakere påføres i arbeid, på arbeidsstedet, i arbeidstiden. Disse tre vilkårene er kumulative og har en sterk innbyrdes sammenheng. Når en skade har skjedd utenfor arbeidsstedet, blir det i praksis i stor grad foretatt en samlet vurdering med hovedvekt på vilkåret "i arbeid". Dersom dette vilkåret er oppfylt, anses arbeidsstedet midlertidig flyttet, se Rt. 2014 s. 513 avsnitt 28.

Ettersom bedriftsvilkårene er likelydende i folketrygdloven og yrkesskadeforsikringsloven, har uttalelser om tolkingen av vilkårene i dommer vedrørende folketrygdloven § 13-3 interesse. Nemnda nevner at i Rt. 2004 s. 487 (gravøl) avsnitt 28 ble det fremhevet at det bør "utvises forsiktighet med å tolke bedriftsvilkårene utvidende – utover det som følger av en fast trygderettspraksis og av formålet med yrkesskadedekningen", og i avsnitt 30 at det viktigste kriterium ved vurderingen av om skade som er påført under det man normalt vil kalle fritidsaktivitet er påført i arbeid, er "tilknytning og nærhet" mellom aktiviteten og "det ordinære arbeid".

I Rt. 2014 s. 513 sammenfatter førstvoterende i avsnittene 39 – 44 gjeldende rettskilder mht. til de tre vilkårene. Kriteriet "i arbeid" har i første rekke betydning når ulykken skjer utenfor arbeidsstedet. I avsnitt 41 heter det at "i det moderne arbeidsliv ligger det for mange arbeidstakere innenfor det ordinære arbeidet at man fra tid til annen drar på faglige seminarer utenfor det vanlige arbeidsstedet. Skader som skjer under den faglige delen av et slikt seminar, vil oppfylle bedriftsvilkårene". Av avsnitt 42 og 43 fremgår at ikke alle aktiviteter som utføres i forbindelse med arbeidet dekkes, f.eks. skader som inntreffer under rent sosiale aktiviteter eller fritidsaktiviteter i regi av arbeidsgiver. Men om aktiviteten har nær tilknytning til arbeidstakerens ordinære arbeid, kan den likevel dekkes om aktiviteten må anses som arbeid i relasjon til det aktuelle seminaret, dvs. inngikk i seminaret på slik måte at den må sies å være arbeid.

Forsikrede var tilsatt i et firma som driver med bearbeiding av metaller, som overflatebehandler. I den aktuelle arbeidsperioden arbeidet forsikrede hovedsakelig på M. verft på S. På skadedagen var han imidlertid – sammen med to kolleger – sendt til en byggeplass på A. utenfor M. Dette arbeidet ble avsluttet ved 14-tiden, og forsikrede og hans to kolleger skulle deretter kjøre tilbake til M. verft på S. i arbeidsgivers bil. Mens de var på vei fra A. til boligen i nærheten av M. verft, ble de

anmodet av arbeidsformannen om å hente utstyr i B. til noen arbeidskolleger som kom tilbake fra Romania samme dag og som ville trenge utstyret neste dag.

Nemnda finner det ikke tvilsomt at forsikrede – og kollegene – ved arbeidsformannens telefon på nytt må anses å ha vært i arbeid for arbeidsgiver. Nemnda minner om at ved ulykke på arbeidsstedet, stilles det ikke krav om at om at ulykken har tilknytning til utføringen av arbeidsoppgavene, se Rt. 2014 s. 513 avsnitt 39. Nemnda finner ikke grunn til å ta standpunkt til om de uansett var dekket under yrkesskadeforsikringen når de som her, var under reise tilbake til "hovedarbeidsstedet" etter å ha utført arbeid for arbeidsgiver et annet sted. Nemnda minner om at returreisen uansett i det vesentlige ville ha funnet sted i den arbeidstid som de fikk betalt for.

Selskapet har imidlertid anført at forsikrede ikke var på arbeidstedet da han ble skadet. Forsikredes hovedsakelige arbeidssted på dette tidspunktet var M. verft på S. Ulykken inntraff imidlertid etter at forsikrede og hans to kolleger var blitt pålagt av arbeidsformannen å hente utstyr til andre arbeidskolleger plassert i arbeidsgivers lokaler på B. Nemnda mener etter dette at arbeidsplassvilkåret er oppfylt.

Selskapet har videre anført at forsikrede ikke var i arbeid fordi ulykken fant sted etter den lønnede arbeidsdagens opphør, kl. 18.00. Nemnda viser til at bedriftsvilkårene er blitt utvidet til å omfatte enkelte skader som finner sted utenfor arbeidssted, og –tid. Gitt de faktiske forholdene i saken, kan dette ikke tillegges vekt. Forsikrede må etter dette gis medhold.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Persons konklusjon

Forsikrede gis medhold.

Ved behandlingen deltok Karin M. Bruzelius (leder), Ingrid Smedsrud (nestleder), Mildrid Felland (selskapsrepresentant), Gro Farestvedt (selskapsrepresentant), Paal Bjønness (forbrukerrepresentant) og Ingebjørg Kiil (forbrukerrepresentant).